

Sverige

Sveriges insatser för att bevara och förbättra miljön har varit goda, och utvecklingen är positiv. De femton miljö kvalitetsmålen fortsätter att förbättra och stärka samarbetet mellan olika sektorer och intressegrupper i samhället, och genom miljömålen integreras miljöfrågorna i såväl jord- och skogsbruket som energi- och transportsektorn. Men ytterligare ansträngningar måste göras för att de ambitiösa miljö kvalitetsmålen skall uppnås.

Växthusgaser			Energiförbrukning			Förnybar el		Försurande ämnen		Ozonbildande ämnen			Godstransport-behov			Ekologiskt jordbruk		Hushållsavfall			Vatten-användning	
Utsläpp/cap.	Utsläpp/BNP	Utsläpp — DTT (¹)	Förbrukning/cap.	Förbrukning/BNP	Förbrukning	Andel	Andel	Utsläpp/cap.	Utsläpp — DTT	Utsläpp/cap.	Utsläpp/BNP	Utsläpp — DTT	Godstransport/cap.	Godstransport/BNP	Godstransport — DTT	Andel	Andel	Hushållsavfall	Hushållsavfall	Hushållsavfall — DTT	Index för vattenanvändning	Index för vattenanvändning
TILLSTÄND	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING	UTVECKLING	TILLSTÄND	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING	UTVECKLING	TILLSTÄND	UTVECKLING
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

(¹) DTT: Indikatorm 'Distance to Target'.

Utsläpp av växthusgaser

Utsläppen av växthusgaser i Sverige minskade med 2,3 %, eller ungefär 1,7 miljoner ton, mellan 1990 och 2003. Före den så kallade kontrollstationen 2004 gjordes en prognos, och enligt scenariot förväntades Sverige uppfylla sitt åtagande enligt Kyotoprotokollet med viss marginal. Efter 2010 väntas koldioxidutsläppen öka något.

Energiförbrukning

Energiintensiteten minskade från mitten av 1990-talet fram till 2003. Regeringen har inrättat program för att öka energieffektiviteten, och under de senaste åren har industrin ingått frivilliga överenskommelser i samma syfte.

Förnybar el

En stor andel av elen i Sverige produceras med vattenkraft. Produktionen av förnybar energi i Sverige ökade under 1990-talet, särskilt för fjärrvärme, men även produktionen med vindkraft och kraftvärme genom biobränslen ökar. De viktigaste politiska styrmedlen är energi- och koldioxidskatter samt elcertifikatsystemet.

Utsläpp av försurande ämnen

De svenska utsläppen av svaveldioxid och ammoniak ligger redan under de nationella utsläppstaken enligt takdirektivet. Ytterligare åtgärder krävs dock för att minska utsläppen av kväveoxider, huvudsakligen från tunga fordon och arbetsmaskiner. Svavelutsläppen från internationell sjöfart har fördubblats sedan 1990 och är i dag större än de totala nationella utsläppen.

Utsläpp av ozonbildande ämnen

Sveriges utsläpp av flyktiga organiska ämnen exkl. metan (NMVOC) minskade med 40 % mellan 1990 och 2003. Under de senaste fem åren har minskningen dock mattats av, huvudsakligen på grund av att stationär förbränning i hushållen (främst småskalig vedeldning) har ökat. Utsläppen av metan följer samma mönster som utsläppen av NMVOC. NO_x-utsläppen minskade med omkring 35 % mellan 1990 och 2003 och fortsätter att minska.

Godstransportbehov

Den faktiska godstransportvolymen har ökat med 5 % sedan 1997. Men i förhållande till BNP-ökningen har vissa framsteg gjorts då det gäller att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och ökad miljöpåverkan inom godstransportsektorn. Tekniska framsteg ger mer bränsleeffektiva motorer, men tyngre och snabbare fordon samt ökad trafik motverkar denna positiva trend.

Folkmängd: 8 956 000
Yta: 449 960 km²
BNP: 232 716 miljoner euro

Areal för ekologisk produktion

Efter Liechtenstein har Sverige den största andelen ekologiskt jordbruk i Europa. Andelen jordbruksmark som används för ekologisk produktion har fördubblats sedan 1998 och närmar sig regeringens mål på 20 %. Hittills har ökningen varit störst inom mejerisektorn och mindre inom spannmålsproduktionen. Fördelningen av ekologiska jordbruk över landet är ojämn. Andelen är större i de mer extensivt brukade mellersta och norra delarna av landet.

Hushållsavfall

Mängden hushållsavfall har ökat med omkring 27 % från 1994 till 2004. Såväl återvinningen som förbränningen för energiproduktion har dock ökat ännu snabbare, och detta har lett till att deponeringen har minskat (9 % av den totala mängden hushållsavfall deponerades 2004). Tre styrmedel har bidragit till den minskade deponeringen: ett är förbudet mot att deponera brännbart avfall, som har varit i kraft sedan 2002 och som sedan januari 2005 gäller allt organiskt avfall, ett är framgångsrik återvinning av förpackningar och papper, och ett är deponiskatt på avfall, som har varit i kraft sedan 2000.

Vattenanvändning

Tillgången på vatten är god i Sverige, och vattenuttaget anses inte vara något problem. Varma och torra somrar kan dock ge tillfällig vattenbrist i landets södra delar. Den totala sötvattenanvändningen i Sverige uppgick till 2 695 miljoner m³ 2000, vilket är en liten minskning jämfört med 1995. Den industriella användningen stod för 60 % av det sammanlagda vattenuttaget, hushållen för 23 % och bevattning inom jordbruket för 3,5 %.

Ett av delmålen inom det nationella miljömålet 'Levande sjöar och vattendrag' är att anta vattenförsörjningsplaner, bland annat vattenskyddsområden och skyddsbestämmelser, för alla allmänna och större enskilda ytvattentäkter. Om målet ska kunna uppnås måste det regionala arbetet med vattenförsörjningsplaner och kommunala myndigheters upprättande av skyddsområden för vattentäkter intensifieras.